

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: esütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. — Egyes szám ára 6 kr.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Dobay János.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, hirdetmények és előfizetések a kiadóhivatalhoz (írf. Jancsó Mózes könyvnyomdája Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

A nemzet gyásza.

Sötéten ül a bánat nagy Magyarországon felett. Kárpátoktól Adriáig, palotában és kunyhóban minden magyar szívet egy érzés tölti el: a fájdalom ama nagyvesztésé felett, mely a legnagyobb magyar halálával e nemzetet sújtotta. Már két napja, hogy a nagy halott ravatalon fekszik. És e két nap alatt sok minden történt, és a mi történt az mind nagyszerű, világ-raszóló volt segyszersmind impozáns kifejezése egy nagy nemzet örök és mély fájdalomának. A nagy halott koporsója körül megszünt minden ellentét s az egész magyar nemzetet egyesülve látjuk egy szent magasztos érzelemben, mely tiszta és szent, mert a szív legmélyebb rejtekéből fakad.

Először az ország szíve, dícső szép fővárosunk nyilatkozott meg, hozván egy olyan határozatot, mely az egész országot lelkesedéssel töltött el, kimondva, hogy Kossuth Lajos hamvait hazahozatja, eltemeteti s díszes sirbort emeltet saját költségén. És a főváros küldöttsége már utban van Turin felé, hogy a dícső hamvakat hazaszállítsa.

Szobrot a legnagyobb magyarnak! hangzott el a magyar nép ajkáról s alig nyert az eszme szavakban kifejezést, már nyomban követte a honfiai áldozatkészség és pedig

oly arányokban, minőkre a történelemben kevés példa van.

Két nap alatt több mint 100 ezer frt gyűlt be a szobor alapra.

E nagy napok alatt nincs véleménykülönbség a gyász külső kifejezésében. Ott leng szomorúan a gyászlobogó a középületeken, legyenek azok állami, községi vagy magán egyesületi épületek. Csak a r. kath. egyházak épületei képeznek rideg tiltakozást a protestáns és szabadkőmives halott ellen, mert az egyházban több a kapzsiság, mint a hazafiság.

A hírlapok gyászkerettel jelennek meg pártkülönbség nélkül, s a kormánypárt különjei ép oly őszinte fájdalommal siratják el a nagy halottat, mint az ellenzékiek. A koporsónál politikának helye nincs, ott csak azon fájdalom lehet érezni, mely egy letűnt történelmi nagyság ravatalánál minden hazafinak érezni kell.

A gyász kifejezésében nem versenyre kellnek az ország megyéi, városai s minden igyekszik a maga kegyeletos érzéseit tolmácsolni jegyzőkönyvileg öröklük meg a nagy halott emlékeit, részvét iratokat készítenek, küldöttségek készülnek a temetésre, szóval ama óriási gyászünnepélyben, melyet Kossuth Lajos emlékére Budapest rendez, részt óhajt venni az egész magyar nemzet és a

nagy temetésen az egyszerű polgár elrejtett könnye anynyit ér, mint a nagy világváros fényes nagyszerű tüntetése.

A gyásznapok alatt egy kínzó sejtelen gyötörte a szívemet, hogy a nagy halotteltemetésének módzatai felett politikai harcok fognak a törvényhozó testületben kifejlődni. Mint lidércnyomás nehezedett az általános gyász közepette a kedélyekre az a tudat, hogy a korona és nemzet akarata ellentétbe jutott s a differenciákat nem lehet békés uton megoldani. Mindenki érezte, hogy ez az idő legkevésbé sem alkalmas politikai közdelmekre s hogy a ki e szomorú alkalmat akarja felhasználni bizonyos célok elérésére, nem tiszteli azon szent fájdalmat, mely az egész nemzet szívet eltölti. Hála az égnek, mitől feltűnik az nem következett be. A magyar országgyűlés elfogadta a kormány előterjesztését s így nem következett be az a hallatlan eset, hogy egy nemzet képviselése épen a nemzet legnagyobb fiának ravatalánál kezdjen adáz harezot. Kossuth Lajost tehát a magyar főváros fogja saját költségén nagy díszszel eltemetni s ezen a magyar országgyűlés is megjelen elnöke vezetése alatt. Koszorút küld a ravatalra, de minden egyéb, mit az ellenzék kívánt, hogy t. i. érdemei törvényben ígattassanak, hogy

a temetés az ország költségen történjék, elmarad. Így mondták a magyar országgyűlés, mely nem tagadva meg hazafiságát, nem akart felszentelt királyi óhajával sem szembe szállani. A magyar törvényhozó testület szívében épen oly nagy volt a legjobb király iránt való tisztelet, mint a legnagyobb magyar emléke iránti kegyeletos ragaszkodás. És ez helyesen van így. A magyar országgyűlés soha sem érdemelte ki annyira a nemzet tiszteletét, mint e nagy napon, midőn oly bölcsen határozott egy oly kényes kérdés felett.

Legujabb.

Budapest, márczius 22. (Este 10 óra 20 percz.) Az egyetemi ifjúság elhatározta mai értekezletén, hogy a nemzeti színházban és operában az előadásokat megakadályozza. Este mindkét színház előtt nagy tömeg verődött össze. Az egyetemi ifjúság a nemzeti színház előtt a kevés látogatót lebeszélte, hogy bemenjen és az előadást üres háznál kezdtek meg. Azután az ifjúság berohant a nézőtérre, mire az előadást megszüntették és a függönyt leeresztették. A rendőrség ezután közbe lépett.

Az ifjúság a szomszédos „Otthon” körből zászlót hozott és kitétte a nemzeti színházra. Innen az operaházhoz mentek és itt e nőket karon kivezettek a nézőtérre, a férfiak pedig a felszólításra lelkesedve hagyták ott a színházat. Másnap ismét tüntetett az ifjúság s ezúttal a rendőrséggel összeütközés történt. Többen súlyosan megsérültek.

Kossuth holttestét bebalzsamozták. Erdélyi nők által himzett selyembe burkolták és háromszoros koporsóba fogják helyezni.

TÁRCZA.

Az unokatestvér.

Vig beszély.

Irta: Barthalis János.
(Polytatás és vége.)

A mely pillanatban pedig a házi gazda kihajtott a kapun, a hosszú szekérsorral, Farsangi is kiugrott ágyából, s nagy sítséggel felöltözött. Kutya baja sem volt már. Jól hallott ő mindent, a mi ott kinn folyt. Tudta, hogy nem fogja egyhamar zavarni őt senki. Utitáskájába gyorsan belegyümöszölt holmi szükséges ruhadarabokat a Péteréből, s jártas lévén már a szobákban, a mindig nyitva tartott pénzszekrényben talált összes készletet zsebre vágva, egy alkalmas perczben megugrott a rokoni házból. Nem is tartotta szükségesnek búcsúzni. Megelőző napokban pedig a hiszékeny notárius távolléte alatt némely hivatalos pénzt szedett volt be, mely aztán történetesen nála is maradt.

Mikor már mindennemű sült-főtt készen volt a konyhán, jutott eszébe Szügyinének, hogy a „nagyságos rokon” még nem is reggelizett meg. Majd meg is neheztelhet a feledékenységért a drága atyafi. Eszevesztetten szaladt be hozzá.

De mikor aztán hiában kereste ő kedvességét, s az észlelt hiányokat is felfedezte, csak akkor bámult el isten igazában. Még azt hitte, hogy csak sétálni ment a jó Gyula. És e gondolatban némileg megnyugodott.

Péter bátyja pedig ezalatt megérkezett az n... i indóházhoz. Az állomási személyzet bámulva futott össze a temérdek szekér láttára. Míg a főnök féltréfásan kérdezt tőle:

— Hová igyekszik Szügyi uram azzal a sok fogattal? Talán csak nem követválasztásra rukkoltak ki ilyen szép számmal.

A boldog fiú aztán megmagyarázta, sőt nagyobb hitelesség okáért a vasuti értesítvényt is felmutatta, mit a főnök mosolyogva nyújtott vissza neki.

— Csak tartsa meg bíró uram. Jó lesz vele pipára gyújtani később.

Péter csak elbámult.

— Hogy, hogy? Hogyan értsem én azt?

— Hát csak ugy édes uram, hogy ide efféle, magának való mália nem érkeztet.

Péterrel keringeni kezdett e szókra a világ.

— Az ne lehessen ugy, rebegte nyitva maradt szájjal.

— Már bizony az ugy van, uram. Nincs pakk. Akár jőjjön a raktárhoz s győződjék meg róla. Én nem szoktam senki rovására tréfálni.

Bizony nem volt ott még egy gyufás skatulya sem a Szügyi számára.

— De, uram! hüledezett az izzadó Péter, én az unokatestvéremtől ezelőtt huszonnégy órával százötven forintot küldöttem ide fekbőr és szállítási költségek fejében. Imhol a nyugtája az urnak róla.

— No, akkor már elhiszem, hogy ügyes tolvaj volt, aki azt a dolgot

ilyen finomul végrehajtotta, felelt nyugodt hangon a főnök.

Szügyi még rossz néven vette, hogy unokatestvérét előtte rágalmazzák.

— Egyet se haragudjék, uram. Hanem jobb lesz, ha elismeri, hogy állítólagos rokona megesalta, ügyesen befonta őnt. Az aláírással kiállított irat is hamisítvány, mely nagyon gyakorlott kezekre vall. Különben, ha nem hisz nekem, várja be az itt találkozó vonatokat. Mindjárt itt lesznek. S majd meglátjuk, fog-e jönni az anyja.

Az alulról jövő vonat azalatt berobogott a pályaudvarba. Nem szállt ki bizony abból senki.

— No, de az estélivel csak megjöhét, vigasztalta magát a hiszékeny Szügyi. És a saját fogatát visszaküldötte feleségéhez, azzal az izenettel, hogy az ebédet halassza vacsorára, mert a várt vendégek nem jöttek meg. Valószínűleg valahol lekéstek.

Nemsokára ez... felől is bedübögtött a gőzmasina. És ekkor ugy

Kossuth fiai határozottan kívánják, hogy az országgyűlésen vita ne legyen s csak oly intézkedések történjenek, melyekben minden párt egyhangulag megegyez. Minden egyéb maradjon jobb időkre. A temetés szerdán lesz.

Kossuth fiai Genuába utaznak, hogy anyjuk és nővérük holttestének kiásátását kérjék, hogy azokat Kossuth holttestével vigyék Magyarországra. A képviselőház pénteken tartott ülésében elfogadta a kormány azon javaslatát, hogy Kossuth érdemei jegyzőkönyvbe ígattassanak. A ház részvétének táviratban adjon kifejezést, magát a temetésen küldöttségileg képviseltesse s a végtisztesség befizetéséig üléseket ne tartson. Tovább menő kívánságokba: mint a törvénybe ígattás, a költségeknek a ház által való fedezése, nem mehet bele.

A képviselőház Justh javaslatát 529 szavazattal 93 ellen elvetette, ugyszintén Herman Ottóét is. Következik a szavazás Apponyi javaslatára.

Apponyi javaslatát, melyre a nemzeti párt, a függetlenségek és a szabadelvű pártból kiléptettek egyrésze szavazott, 199 szavazattal 142 ellenében elvetették s így a ház elnöke által tett javaslatokat fogadták el.

Március 23-án délután 4 órakor a néptömeg az arra menő lovasrendőröket valóságos közáporral támadta meg, mire ezek hátráltak, míg huszárok érkeztek segítségükre. Ezután a hatvani-utca bejáratát, a muzeum-körutat és kerepesi-utat, valamint az ide vezető utakat a gyalogság és huszárság lepte el. A tölgyes katonákat erősen abezugolta. Az operáról a zászlót este hat órakor ismét bevonták, mire nagy csődület támadt. A huszárok többször a népre rohantak, mely azokat kövekkel dobálta. Késő este és éjjel a főbb utcákat katonaság tartotta megszállva.

Genuában Kossuth nejének és leányának hamvait március 23-án exhumálták; a holttestek este Turinba érkeztek.

A székelyek és a kivándorlás.

(Folytatás.)

Itt van továbbá a gyulafelelvi deszkagyár. Aktivákat produkálhat, Hornnak lehet szép haszna benne, de a székelységnek sem anyagi, sem erkölcsi előmenetele nincs belőle. Több száz munkást foglalkoztat, melynek egyrésze tót, a más háromszéki és esiki székely. A mi vidékünkön is

vannak ott 80 kr, 1 frt napi-díj mellett. Soha egy krajezárt sem nem küldenek, sem nem hoznak haza. A mit keresnek, azt ott a gyárhoz beállított koresmákon meg is eszik, isszák s a végén haza kerülnek rongyosan, testben, lélekben összeromolva, a községre kinyakára tartónak.

De nemcsak a napszámos osztály romlására foly be ez a gyár, hanem kiszámíthatatlan kárt csinál az ugynevezett „szekeresek”-nek is.

Tudva van ugyanis, hogy a székelyeknek mintegy 80 százaléka olyan birtokos, amelynek egyenként 1—10 hold birtokánál több nincs. Nagyon természetes, hogy ennek jóvedelméből a különben szapora családát fentartani nem lehet. Egy része állat-tenyésztéssel, a más szekereskedéssel segít magán. Az a vidék pláne, hol ez a gyár existál, kizárólag a deszka-kereskedéssel pótolta a silányan termő orbai föld áldását. Saját maga erdőlte tönkjét kivágták a vízi fűrészek; lovaival egy darabka kenyér s egy faláska szalonna mellett, a mikor a mezei munkától ráért, hetenként egyszer-kétszer deszkával megjárta Brassót s haza hordogott annyi pénzt, hogy tisztességesen éldegéltek 8—10-en s még többet is belőle.

Most azonban ennek már vége van! A Horn spekulációja kiűtötte a kenyeret mankóját kezökből. Ő vágatja és szállítatja a deszkát akár a Fekete tengerig. A székely pedig soha nem nézi ezt és sirva törleszti az addig általa nem ismert, lejárt váltóját s mikor ezt sem tudja már: kivándorol.

Ne iparkodjunk tehát ebből a célból gyárakat létesíteni a székelyföldön, mert a gyárak a tulajdonos egyeseket, vagy testületeket felemelhetik ugyan, de a székely népet még inkább kiűződik hazájukból.

Ezek helyett sokkal üdvösebb s a közjótét fellendülését előmozdító s következőleg a kivándorlást megakadályozó intézkedéseket lehetne tenni. Így például nem kellene annyira szorítkozni erdeink kizárólagos befelátására, hanem alkalmas legelőt fenntartásával a szarvasmarha- és juh-tenyésztést virágzóbbá kellene tenni.

Kis iparosaink tökéletesebb kiképzésére nagyobb gond volna fordítandó; köztük versenyt kelteni, az iparkodókat jutalomban, a gyengébbeket, betegeket, szerencsétlenül jártakat segélyben részesíteni, áruiknak egy jól megoldott vámszerződéssel Oláhország felé is utat nyitni.

A munka-adó és munkások közötti viszonyt szabályozni; birtokos és eseléd közötti most tarthatatlan állapotokon egy életrevaló eseléd-törvénnyel javítani. Gabonáinknak és marháinknak piacot teremteni, mert hiába termeljük, ha még azt sem kapjuk vissza, amit befektettünk.

Az anyagi szükségben szenvedőket olcsó kamatu kölcsönökhöz juttatni.

Iskoláinkban a szegények és kevésbé vagyonosak részére a tanítást teljesen ingyenessé tenni. Mert, mit ér az pl. ha — mint ez a sepsiszentgyörgyi kollégiumnál is észlelhető — 14—20 jeles fiu ingyen ellátásban részesül és 200—300 közepes tanuló, mert az előírt díjakat megfizetni képtelen, még annyi ismerethez sem juthat, a mennyire szüksége volna, akár iparos, akár mezei gazda lenne is belőle.

A házi iparűzést (minők: szövés, varrás, kosárkötés, szalmakalapfonás stb.) nem megfojtani, hanem a nép között még inkább terjeszteni, mi által annak erkölcsére is nagy befolyással lenne gyakorolható.

(Vége következik.)

Igazgatói jelentés

a „Rudolf”-kórház 1893. évi működéséről.
(Folytatás.)

Háromszékvármegye is megküldte azon 183 frt 82 krnyi adományát, melyvel az általa tett alapítványt a körorvosi illetményekből évenként szaporítani szokta. Háromszékvármegye alapítványa a múlt év végén 1228 frt 78 krt tett ki. Ezen tetemes összeg, valamint az abban nyilatkozó jóindulat, igazán megérdemlik, hogy közgyűléseink rendén, midőn egy-egy év eredményein végig tekintünk, hála-isan emlékezzünk meg Háromszékvármegye közönségéről.

Alapvagyonunk gyarapítása végett intézetünk elnöksége múlt évben kérést intézett Kézdi-Vásárhely

város képviselő-testületéhez 400 frt évi rendes segélyért. A képviselő-testület — ámbár meleg érdeklődéssel viseltetik az intézet iránt — anyagi viszonyaira való tekintettel, a kérést nem teljesíthette, azonban kötelező ígéretet tett, hogy a kórházban ápolt kézdívásárhelyi illetőségű szegénysorsu betegek után a felmerült gyógyköltségeket fizetni fogja. Tekintettel azon körülményre, hogy egy város, mint erkölcsi-testület, mint maguk a városi polgárok oly sokat tettek intézetünk érdekében, ezen ajánlatot is hálásan kell fogadnunk, mivel azaz adminisztrációt jelentősen könnyíteni fogja.

Ágyfelszerelési alapítványaink száma is szaporodott múlt évben egygyel. Kézdivásárhelyi Janesó Sámuel adományoztak. A nemesszövület adakozókat ajánlom a tisztelt közgyűlés hálás emlékeztetésére.

Itt helyén valónak látom megemlítenem, hogy a törvény azon intézkedése, mely elrendeli, hogy minden megyében iparos beteg-segélyező pénztárak létesítenek, megyénkben is rövid idő alatt végre fog hajtatni.

Ezen pénztár fogja azután az iparos segédek után felmerült gyógyköltségeket intézetünknek megtéríteni. Ezzel egyetemes mindenkorra vége szakad azon többnyire meddő küzdelmeknek, mik az iparos-segédek gyógydíjainak felhajtása körül felmerültek s még a legtöbb esetben eredményre nem vezettek. Mert igaz, hogy a törvény az iparos-segéd helyett a munkaadót teszi felelőssé a gyógydíjért, de minálunk legtöbb esetben a munkaadók is oly szegények hogy vagyoní romlás nélkül végrehajtást venni ellenük nem lehet. Ennélfogva az iparos-segédek gyógydíja minden időben a legnehezebben volt felhajtható s ezért bir ránk nézve oly fontossággal az iparos-betegsegélyező pénztárnak felállítására.

Évi jelentéseimben mindig tüzetesen foglalkoztam azon kérdéssel, hogy azon évben mennyibe került nekünk egy ápolási nap, mert hát azt mindig igen fontosnak tartottam, hogy a tisztelt közgyűlés minden a

(Folytatjuk.)

tetszett Péter gazdának, mintha egyik vagyonból egy kárörvendő, gunyos mosolyra vont, ismerős arc vigyorogna feléje. Nem ismert reá. Pedig nagyon jó lett volna, mert akkor legalább egy csattanós jelenetet rögtönözhetett volna az utasok nem kis mulatságára.

Az a nevető arc a drágalátos rokoné volt, ki árkon-bokron igyekezett — jól megtömött pénztárczával — az N... szomszédságában lévő Cz... falu állomására, amint a kedvező pillanatban Szügyiékől megugrott; s még elég jókor érkezett meg, hogy az éppen indulásra kész vonatra felülhessen.

Két óra múlva a Péter gazda fogata visszaérkezett hazulról.

— Azt izente asszonyom ökeme, szólt nevetésre állt pófával a kocsis, hogy ne járja gazd'uram tovább a bolondját, mert a „nagyaságos izé” ma reggel becsületesen megszökött a faluból.

A furmányosok e szavakra mind össze rőföntek, s nem hagytak addig békét Péternek, míg ki nem fizette őket az utolsó garasig.

A másodbiró urat ájtultan vitték haza. A nagy esapás, a kiállott izgalmak, s a családós érzete megfosztották eszméletétől.

* * *

Pár hónap múlva egy fufangos csalót fogtak el egyik nagyobb városban, ki az odaváló bankot hamisított okmányok segélyével több száz forintig megkárosította.

Ugyanazon időben hét vármegye törvényszéke köröztetett egy vakmerő iparlovagot, ki több vidéken, más-más név alatt elkövetett számtalan gonoszítottéért volt felelősségre vonandó.

A személy leírás az utolsó betűig Farsangira illett, ki már ekkor kelepezébe került volt. A hamisított iratok okozták vesztét a banknál.

Hát bizony, az állítólagos rokon egy hírneves szélhámos vala, ki az országban tett utazásai közben — az efajta embereknek észlelt, bámulatos ügyességgel — valami módon megismerte a Szücsi család kényes oldalát, melyet nem is késett a saját hasznára kizsákmányolni.

Azok az okmányok s levelek is mind ügyes hamisítványok voltak. Megtalálták nála az örvény Szügyin egy levelét is, melyet Péteréktől sikasztott el. Innen érthető, hogy mi módon tudta azt a felfedezést értékesíteni. El is vette méltó jutalmát. A törvény nagyon szigorúan bánt el vele. Megszerezte rá az érdemet eléggé.

Mikor Péter gazda, az egyszerű falusi ember, a több napig tartott bűnügyi végtárgyalásról, melyre Farsangi ügyében ő is be volt idézve, családjához haza tért, savanyu képpel mondá feleségének:

— Te, asszony! Ha még egyszer észre veszed, hogy én az atyafiság után busulok, vagy sohajtozok, úgy vágj képen, hogy egyik szemem üsse ki helyéből a másikat.

— De hát csak mégis te nyertél igazságot ugy-e s káraink is megtérítettek, kérdé tőle amaz, nem is képzelve egyebet, minthogy a vádlottat stante-pede felakasztották már.

— No hiszen, köszönöm az olyan kár térítést. Nem hogy valami kevés

s a sokból vissza fordult volna, de sőt az a gazember majd hogy a törvény előtt, a bírák szeme láttára meg nem lopott.

Képzeld csak hunczfutságot! Még azt állította az a koldus, hogy ő tartott minket pénzzel, míg nálunk esalta a világot. Nem ő tartozik nekünk, aszongya, hanem mi, neki egy ropogós százassal. No, hát hallottál te már ilyen tizenhárom próbás tolvajtságot?

S még tanukra is hivatkozott, hogy azok előtt adta át nekem a pénzt apránként. Hát az igaz, s azt el is ismertem a nagyságos törvényszék előtt, hogy adott nekem pénzt, tanuk előtt, de hát az enyémet adta; bizony a sajátom volt az. Mert valahányszor nagyobb bankot akartam felváltani, mindig ajánlkozott, hogy ne fáradjak vele magam. Elvégi azt ő szívesen helyettem. S aztán mégis hiányzott abból az összegből, mit visszaadott egy pár forintocskára. Nem szóltam azért neki, a csaló gazembernek. S hát uramfia az a kapezabetyár imigyen fordítja ellenem a

Felhívás.

Kézdi-Vásárhely hazafias közönsége felkérte, hogy a nagy hazafi temetése napjaink lakására tűzze ki a gyászlobogókat és jelvényeket.

Ezt követeli városunk multja és tisztelete a nagy hazafi iránt.

Ujdonságok.

Kossuth-gyász. A Rikán belőli honvédegyet gyászjelentést adott ki Kossuth haláláról. A jelentés igen szép, lendületes szavakban siratja el a legnagyobb magyar honvédet.

Gyász istentisztelet Kossuthért. Kézdi-Vásárhely város képviselő testülete f. hó 23-án gyűlést tartott s egyhangulag elhatározta, hogy Kossuth Lajosnak, a város diszpolgárának temetése napján, a helybeli ev. ref. templomban gyász istentiszteletet fog rendezni s azon nemcsak maga vesz részt testületileg, hanem meghívja a városban levő összes hatóságokat és egyesületeket is. E napon az üzletek bezártnak, a házakra gyászlobogók, vagy fátyollal átkötött nemzetiszíni zászlók tűztnek ki s a tanásház előtt összegyűlendő közönség a tüzők zeneke gyász-indulója mellett fog az ev. ref. templomba vonulni. Hasonló gyászszertartást akart rendezni az olvasó egyesület „március 15-iki rendező bizottsága” is, azonban miután maga a város vette át e kegyeletes ügyet, az utóbbi gyász-ünnepély feleslegessé vált. Továbbá a gyű. egyhangulag elhatározta, hogy Kossuth Lajos emléke jogkönyvileg megörökíttessék. Végül a közgyűlés dr. Bánffy Zsigmond indítványára egyhangulag és nagy lelkesültséggel Kossuth Lajos két fiát: Kossuth Ferenczet és Kossuth Lajos Tódort a város diszpolgárává választotta azon hallhatatlan érdemek elismeréséül, miket az édes apa a haza és szabadság szolgálatában szerzett.

A Rikán-belőli honvéd-egylet f. hó 27-én a kézdívásárhelyi tanásház nagytermében közgyűlést tart.

Honvédek esküje. Emléttük volt azon rendeletet, mely az összes sorhadbeli katonaságot s m. kir. honvédséget arra kötelezi, hogy a szolgálat tételre való behíváskor új esküt tegyen. Ez az ünnepes eskü letétel a kézdívásárhelyi honvédszázalóhoz behívott újonczok és póttartalékosok részéről jövő hó 8-án fog megtörténni a kis gyakorló téren, ezen hirt azon megjegyzéssel adjuk a közönség tudomására, hogy az es-

fegyvert, melyet elég ostobául a kezébe adtam.

De még ezernyi-ezer szerencse, hogy az urak nem hitték el neki, mert ha becsületes ember volt volna az a haranjja kapitány, hát most egy százas erejéig buszusunk kellene egyik csikóinktól, — dühöngött Szügyi a kérdésre, s két kezével olyan mozdulatokat csinált a levegőben, mintha egy láthatatlan valakinek a nyakát igyezne kicsavarni a helyéből.

A rutul rászédett s a falu előtti nevelőseggé tett házaspár kapuján egy napon a következő ajtatos ohajtás diszelgett:

„Mentsen meg az isten minket minden rossztól, ugymint: „uri rokonságtól”, s mindenféle, — ezektől származható — elemi csapástól.”

Valami vásott úteza kölyök pingálta oda krétával.

És Szügyiék mégis háragudtak ez ártatlan vizezeért.

küttétel — melyen 160 újoncz és póttartalékos fog résztvenni az összes tisztikar vezénylete alatt — nyilvános leendő s a városban levő összes hatóságok s testületek fel fognak a részvételre kéretni, így tehát a közönség is megjelenhet, sőt igen üdvös lenne, ha a polgárság teljes számban megjelenve, emelné az ünnepély díszét.

Kossuth és a néphit. A nép azt tartja, hogy virágvasárnaptól kezdve husvét vasárnapig a menyország nyitva szokott lenni. Most a nép azt azzal toldja meg, hogy nagy-hazánkiat azért szőlította el az Isten épen husvét hetén, hogy lelke minden keresés nélkül mehesse be a menyországba. Még a haldoklás napjai alatt sokan megvoltak győződve Kézdi-Vásárhelytől, hogy Kossuth is, mint a Megváltó, nagyponteken fog meghalni. Így fogja elrendelni ezt a jó isten. A hitnek e szép kegyeletes vonásai mindenesetre igen ékesen beszélnek azon rajongó szeretetről, melyvel a nép a nagy ember iránt visoltetik.

A kézdívásárhelyi közmívelődési-egyesület, mely csaknem két évtizedig aludott, végre ismét ébredni kezd álmából. Örvendetes szívvel kell konstatálnunk, hogy ez a szép irányu egyesület, mely annak idején oly jótékony hatással volt társadalmi életünkre, rövid idő alatt mindenik szakosztályában megkezdte működését. Először a zeneszakosztály alakult meg 14 taggal Zayzon Lázár ügyvéd, ismert kitűnő karmester vezetésével. A műkedvelő zenészek azt is elhatározták, hogy mihielyt a zenekar annyira megerősödik, egy nagyobb szabású hangversenyyel fognak bemutatkozni, mi, tekintve azt, hogy többnyire mind kitűnően képzett zenészek, a közel jövőben fog megtörténni. A felolvasó szakosztály is hasonlóképen szervezkedik, ide is többen iratkoztak be azok közül, kik társas estélyeinken felolvasni szoktak. A színi szakosztály dolga már rosszakul áll, mert manapság nincs meg a régi lelkesültség a világot jelentő deszkák iránt. Azonban ha a színi szakosztály nem lenne szervezhető is, azért a közmívelődési egyesület két szakosztályal is élhet. Tehát a közmívelődési egyesületet már ez időszert is megalakultnak tekinthetjük.

Mulatság. A háromszéki „Erzsébet árvaleány nevelő-intézet” által husvét másodnapjára tervezett mulatság Kossuth halálával közbejött nemzeti gyász miatt ápril 7-ére halasztották. Mivel a rendező bizottság külön hirdetménynyel is értesíti a közönséget.

Rendőrség köréből. Régi tapasztalat szerint a sátoros ünnepeket megelőző nagyhéten minden valamirevaló vásári tolvaj utána néz a dolognak, ha valami elemelni való akadna, mivelhogy a szent ünnepek nagyon megkivánják a jó husos eledelet. Ilyen gastrenenikus cél vezethette Varga Ádámot is, ki dacára annak, hogy lopás és csavargásért sokszor büntetve volt s Kézdi-Vásárhelyről rendőrileg ki is tiltott, ismét visszatért a mult esütörtökön szerencsét próbálni. Hajh de vesztére, mert elesipetett s a rendőrkapitány elé állították. Kihallgatása rendén a jó madár alaposan emlékezett rá, hogy ő jogerős határozat alapján két ízben eltolonczoltatott, de hát ő voltaképpen nem is jött Kézdi-Vásárhelyre, mert Csikba utazott, de lova midőn a piacon a temérdek embert meglátta, úgy megbikaesoltá magát, hogy tovább menni semmiképpen sem akart. E miatt aztán ő is kénytelen volt megállni s a vásárban egy kisse szénézni. Ő ezuttal olyan ártatlan, mint a ma született bárány. Állam gazdát ezuttal semmi nagyobb bűn nem terhelve, csavargásért büntetett meg s azután — mint oly sok-

szor — kíséret mellett fog nagy díszesen községébe visszazálltatni.

Altörjai Csendes Ádám, hivatására gyepmester s szabad óráiban vásár tolvaj, valamint kedves oldalbordája is, hurokra kerültek. Előbbi egy másik embertársa zsebéből akart olyan valamit elesenni, amit nem tett oda, de a zseb tulajdonosa idegen kezét érezvén zsebében kotorászni, a kezét megragadta s gazdájával együtt felhozta a rendőrségre. — Csendes Ádámé meg egy kőtes talppal akart eltalálni, de szintén tetten éretett s a felháborodott „közvélemény” egy pillanat alatt alaposan helybenhagyta a tolvajt s aztán a hatóság elébe állította. — A nagyhét tehát a vásári tolvajokra ugyancsak rosszul ütött ki.

Megszökött gyermek. Egy P. Gy. nevű 12 éves fiú a napokban szülői házából, Kézdi-Vásárhelyről, megszökövén, azon eltökölt szándékkal indult utnak, hogy a nagyvilágban egy kis körutat tesz. Szerencsésen el is jutott Földvárig, de itt minden pénzből kipusztulva, megakadt. Az ottani főszolgabíró vette gondjaiba a gyermeket s sürgőnyileg értesítette a kézdívásárhelyi rendőrséget s a szülőket a dologról. A kalandos kis fiú aztán visszazálltatott szülőihez.

A rab álma. A kézdívásárhelyi törvényszéki fogházban egyik rab azt álmodta a napokban, hogy egy hang arra intette, ha kiszabadul fogságából tegye fel a 20., 40., 13. számokat a lutribá. Minthogy azonban ő egyhamar nem fogja elhagyni börtönét, elbeszélte álmát egyik fogolytársának, ki másnap épen megszabadulandó volt. Az ember fel is jegyezte nyomban a számokat, de mihielyt szabadságát visszanyerte s az isten szabad ege alá jutott, legelső gondja volt magának egy görbe napot csinálni, de a vidám mulatozás sokáig talált tartani s így emberünk a lutiról szépen lekéselt. És ő fátum, két nap mulva ott ragyogott mind a 3 numerus a nyerők között, nagy kétségbeesésre mindazoknak, kiknek a különös álmáról tudomása volt.

Nagy ribilliót idézett elő mult esütörtökön éjjel egy berugott honvédtizedes. Első sorban egy szolgáló leányt dekálálta hő érzelmek oly módonban, hogy általános reméletet idézett elő, azután meg egy piaczi lámpát tett világlatlanul, majd meg mikor arendőri őrség megérkezett, oldalfegyverével egyik rendőrt akarta felnyársalni. Végre a neki vadultvitét sikerült az őrségnek lefegyverezni s átadni a katonai őrségnek, mely aztán bekísérte a lakanyába. Másnap a hivatalos jelentés is megtétetvén a rendőrség részéről, a vizsgálat a tizedes ellen megindult.

Kedélyes kabáttolvaj. M. uram Csehországból vetődött be, mint zsandár Magyarországra a Bach-korszak idejében s azután szépen itt ragadt. Egy ideig, mint jó módú földbirtokos élt, hanem lassankint elérészegesedett. Nem régebben a helybeli járásbírósnál volt valami ügye-baja, s felhasználva az alkalmat, míg B. aljárásbíró egy pillanatra a hivatalos helyiségből eltávozott, a bíró kabátját vállára vevé és eltávozott, nyilván azt tartván, hogy valami jobb tréfát vádolt alig követhet el, mintha bírja kabátját elemeli. M. uram a lopott kabátot nem sokáig szellőztette, hanem egyik kézdívásárhelyi kocsmárosnál becsapta zálogba. A turpisság természetesen kiderült s M. uram 2 hónapi fogházzal büntetett meg a tréfát.

Irodalom.

A Pallas Nagy Lexikonából megkaptuk a 65–68. füzeteket, vagyis az V. kötet 5–8. füzetét, szebbnél-szebb s igen

beesés műmellékletekkel, melyek egyaránt dícsérik a kiadóvállalatot úgy, mint a műintézeteket, melyek minden egyes lapot kiváló gondallal és izléssel állítottak ki. Ilyenek p. a „Diptichon” czikkhez a Verespataki viasszos lapok színes nyomású melléklete, melyek eredetijét a nemzeti múzeumban őrzik; továbbá Dirke bűnhődése c. rézkarc, a nápolyi múzeumban lévő Farnezei bika nevezetű csoport után, előállítva a m. k. államnyomdában; két, magyar disztimnyekdt föltüntetett színes nyomású lap, Posner műintézetéből; a Drága kövek, 21 remek kivitelű színes ábrával; valamint a Duna térképe, Homolka József által rajzolva, mely nemcsak a folyam egész folyását, hanem a felső és alsó Dunarészben folyamatban levő szabályozását is feltünteti; végre pedig a Diszlomb I. és II. lapja, a Dobosinai jégbarlang s a Magyar disztimnyekdt III. lapja, mind fekete nyomtatban. Szövegrajzok tekintetében is gazdag e négy füzet; nem kevesebb mint 50 igen érdekes, nagyrészt magyar vonatkozású rajzot közöl. — A Nagy Lexikon megrendelhető minden könyvtárban fizetékint 30 kr-ával, vagy kötetenkint kötve 6 frt-ával.

Magyarország teljesen független politikai napilap. Nincs lekövete senkivel szemben, nem áll sem egyeseknek sem osztályoknak, sem érdekköröknek szolgálatában. A „Magyarország” önzetlenül csupán egy czélt szolgál: az ország függetlenségének és önállóságának ügyét. Ez lebeg folyton szeme előtt és ennek elérésére törekszik. A „Magyarország” mindig és mindenivel szemben tárgyilagos és elfogulatlan. Egy mértéket ismer: az igazság mértékét, a melytől soha, semmi körülmények közt el nem tér. A Magyarországi szerkesztőségének és kiadóhivatalának megfeszített munkája folytán az összes országos és külföldi eseményeket legelőször hozza az olvasóközönség tudomására. A Magyarországi-g-ot reggel már az ország távolesé réseiben is olvasni lehet. Hozza az az napi országgyűlést teljesen kimerítő szövegben, az az napi összes eseményeket úgy a fővárosból, mint a vidékről és a külföldről. Hozza a bel- és külföldi teljes tőzsdei jegyzéket és árfolyamokat. Napenkint közöl tárcát, regényt és más érdekes közleményeket. A ki a „Magyarország”-ot olvassa, az az üzleti, társadalmi és politikai eseményekről sok helyen egy egész nappal előbb értesül, mint más lapokból. A „Magyarország” már is 30,000 példányban forog az olvasóközönség kezében s így rövid idő alatt elérte a támogatásnak azt a mértékét, a melylyel magyar lap még nem dicsekedhetett. A közönség ezen támogatását a szerkesztőség a lapnak folytonos fejlesztésére és tökéletesítésére fordítja. A „Magyarország” előfizetési ára: Április hóra 1 frt 20 kr. (április–június) negyedévre 3 frt 50 kr. Április–december hónapokra 10 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek postautalványon a kiadóhivatalba Budapest, Rostély-utca 2. küldendők. Magyarországi kiadóhivatala.

292-ik közlemény.

A háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet javára tett szíves adakozásokról. Zárug Géza gyűjtése az árva gyermekek gyászruhájára: Molnár Ferencz, Gábor Péter, Császár József 1–1 frt, ill. Tóth Istváné, Nagy Lajos, Császár Imréné 60–60 kr, Tóth Lászlóné, Kovács Károly, Hajdó Ödön, dr. Balogh Vendel, Jancsó Gyula, Császár Lukács, Benkő Gyuláné, Nagy Ferencz, Barla Ferenczné, dr. Szentpétery Bálint, Bándi István özv. Fitzus Martonné, Dobál Lajosné 50–50 kr, Kökösi Károlyné, Pap Adolfné, Velnreiter György, Csiki József, Velnreiter Jánosné, 40–40 kr, Dávid János, Benkő Pálné, Zsigmond Gergely 30–30 kr, Gotsman Jánosné N. N., özv. Kovács Áronné, Szvobodáné, Varga Vilmos 20–20 kr, Ince Istvánné, Csech Martonné, Dávid Gyuláné, Wértán testvérek, Dávid István 3–3 méter fekete ruhakelme. Fogadják a buzgó gyűjtő és a nemes szívű adakozók az árvák nevében kifejezett őszinte köszönetünket.

Kézdi-Vásárhely, 1894. március 7-én. Az Erzsébet árvaleány-nevelő intézet nevében:

Br. Szentkereszt Stephanie,

elnök.

Martzi Ferencz,

jegyző.

Hivatalos rész.

(A háromszékmegyei hivatalos értesítőköt.)

Vármegyénk alispánja közzé teszi: a Belügyminiszter ur ő nagyméltóságának 10541. sz. körrendeletét, mely fölhívja a közigazgatási hatósági és községi közegeket a Dobrowszky és Fránl budapesti könyv-

kiadó ezégnél megjelent és 6 frt 50 krért megkapható egészségügyre vonatkozó összes törvények és rendeletek megszerzésére.

A m. kir. belügyminiszter urnak 109973—893. sz. körrendeletét, az Oroszországba utazó keresztyén vallásu magyar alattvalók utlevelében az illetők vallásának feljegyzése tárgyában.

A földmivelésügyi m. kir. miniszter 25802. sz. rendeletét, melyben, miután a bivalyvész a sertésekre is átragad, az állategészségügyi intézkedéseket a sertésekre is kiterjeszteni rendeli.

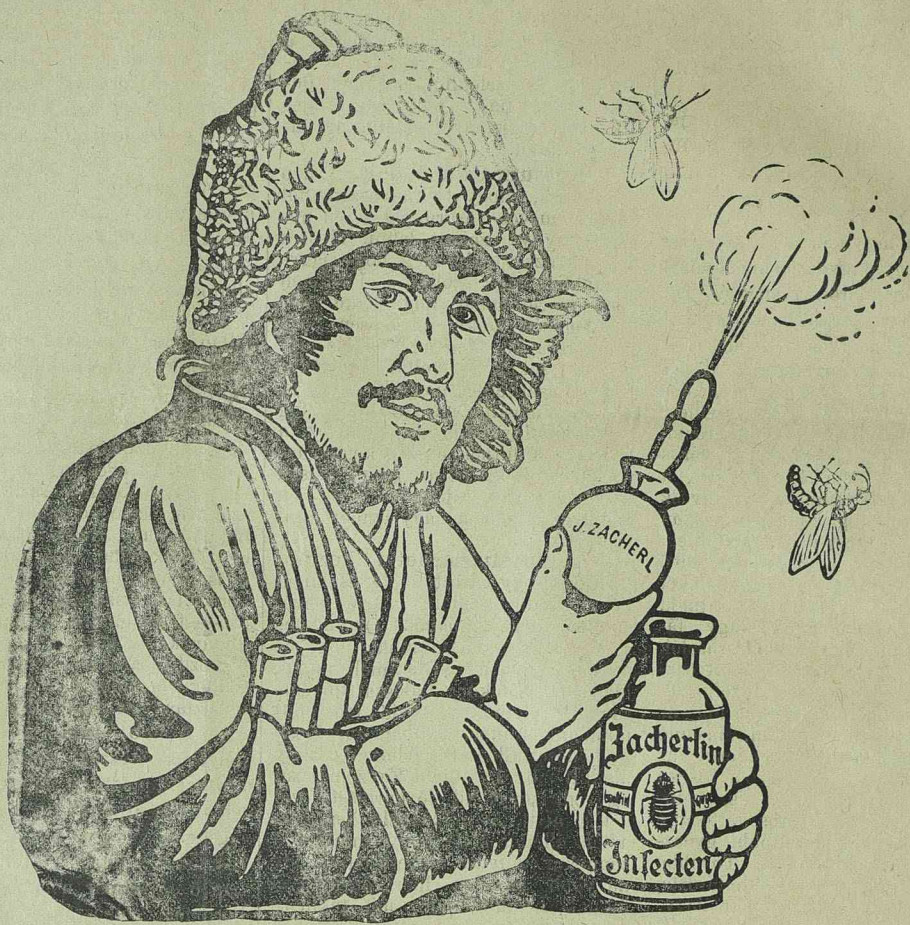
Ezt tudni a nagyközönségnek is szükséges, hogy a hol a bivalyvész fellépett, ott az óvintézkedés a sertésekre is kiterjesztendő.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter 96107. sz. rendeletét, mely azon egyéves állami adót fizető vállalkozók, kik kincstári lovakat tartásra kivettek, mindaddig, míg ezen lovak a kiadott tértvény értelmében korlátlan tulajdonukba át nem mentek, oly igavonó állatok birtokosainak nem tekinthetők, kikre az igás minimumot rendeli kivetendőknek.

Pályázati hirdetés.

A „Háromszévmegyei fiúárva- és szeretetház” pályázatot hirdet családnevelői állásra. Javaldalma: 300 frt és a törvényszerinti korpótlék. Teendője: rendes és ismétlő tankötelesek oktatása, a gondviselés alá bízott család nevelése, vezetése a házi életben, kerti és esetleges ipari foglalkozásokban. Egyenlő minősítés mellett a zenében és valamely házi iparágban gyakorlott okleveles tanítók előnyben részesülnek. Folyamodványok április 1-ig Seps-Szent-Györgyre, Séra Tamás árvaszéki elnök urhoz intézendők.

Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben a privát megrendelők lakására közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen, sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín és árnyalatban.) Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.**

Kérjen ön

„ZACHERLIN“-t,

mert ez a leggyorsabban és legbiztosabban ható szer bármilyen rovarok kiirtására.

Mi sem szólhatna világosabban ezen szer rendkívüli ereje és jósága mellett, mint annak **hallatlan elterjedése**; mely körülmény abban leli magyarázatát, hogy nem létezik egy második rovarirtó szer, melyet a „Zacherlin” legalább is tisztelesen fölül ne múlja.

Hanem kérjen Ön mindenkor **lepecsételt** palaczkot, mely a „Zacherl” névvel van ellátva. Minden más nem egyéb értéktelen utánzatnál.

Egy palaczk ára: **15., 30., 50 kr, 1 frt, 2 frt.** A „Zacherlin”-szóró **30 kr.**

A „Zacherlin” valódi minőségben kapható:

Kézdi-Vásárhelyt: Kovács Ferencz gyógyszerész
Jancsó Géza gyógyszerész és
Csiszár Pál keresk. uraknál.
Csik-Gyimesen: Szücs György, Alter Grünberg, Leitzerowitz Ábrahám uraknál.

Csik-Szeredán: Nagy Gyula és
Göcsy Árpád uraknál.
S.-Szentgyörgyön: Molnár Jenő,
Ötves Pál,
Séra István és
Beteg Bálint gyógyszer. uraknál.

1—5

Baróthon: Brandstätter Sándor urnál.

LÓHEREMAG

5, 10, 25, 50 kilós zsákokban.

KOMÓCSIN-FŰMAG

40 kilós zsákokban, mindkettő államilag olomzárolva.

RÉPAMAG

5, 10, 25, 50 kilós zsákokban.

Vetőburgonya

bármilyen mennyiségű.

Kapható:

Gróf TELEKI ARVÉD
drassói uradalmában u. p. Koneza.

3

A mélyen tisztelt közönség szives tudomására hozom ezennel, hogy az általam épített

Metropole szállodát

Budapest, Kerepesi-ut 58. sz.

saját kezelésembe vettem át.

Ezen I-ső rangu szálloda, a legújabb kor igényeinek megfelelő kényelemmel be van rendezve és gyönyörű fekvése által Budapest legélénkebb helyén tűnik ki, azonkívül **központi fűtéssel, felvonó-gép (Lift), villamos világítás és fürdőkkel** el van látva és **kitűnő étteremmel és kávéházzal** bir.

Kiszolgálás és világítás nem számítatik fel.

Támaszkodva hosszú éveken át szerzett tapasztalataimra, főtörekvésem lesz minden tekintetben az utazó közönség megelégedését kiérdemelni és kérem az eddig irántam tanúsított bizalommal ezen új vállalatomra átruházni.

Kitűnő tisztelettel:

Petanovits József,

szálloda-tulajdonos.

2—3